

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1315/2020
19.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Слађане Накић Момировић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Александар Петровић и Бојана Ђорђевић, адвокати из ..., против туженог „БГ ХАЛА“ д.о.о. Нови Београд, кога заступа Градско јавно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2239/17 од 28.01.2019. године, у седници одржаној 19.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2239/17 од 28.01.2019. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 12477/10 од 16.11.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је као основан тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да исплати тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде за период 01.01.2007. године закључно са октобром 2011. године, новчане износе са затезном каматом ближе наведене у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на износе из става првог изреке за тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, да за тужиоца уплати доприносе за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање и доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име отпремнине исплати износ од 161.514,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.10.2011. године па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.576.950,00 динара, са законском затезном каматом почев од наступања извршности пресуде па до исплате. Преко досуђеног износа трошкова па до траженог износа, као и у делу којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на трошкове парничног поступка исплати законску затезну камату почев од истека паричног рока, па до наступања момента извршности, захтев тужиоца је одбијен као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2239/17 од 28.01.2019, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем и четвртм изреке. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да исплати тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде за период 01.01.2007. године закључно са октобром 2011. године, новчане износе са затезном каматом ближе наведене у овом ставу изреке, да на те износе за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање и доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и да тужиоцу на име отпремнине исплати износ од 161.514,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.10.2011. године па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 1.200.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема писменог отправака ове пресуде и ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 300.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема писменог отправака ове пресуде

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог, на основу одлуке Владе РС број 005-6295/-004 од 01.08.2002. године и закљученог уговора о раду број 202 од 02.08.2002. године, радио почев од 02.08.2002. године и то на функцији вршиоца дужности На ту функцију је 16.05.2006. године, поднео оставку. Након тога извршена је примопредаја дужности новом вршиоцу дужности ... који је на ту дужност именован 19.05.2006. године. Примопредаја је констатована у записнику о примопредаји потписаном 26.05.2006. године од стране тужиоца и новог вршиоца дужности Решењем туженог број 34 од 13.02.2007. године, тужиоцу је отказан уговор о раду са образложењем да је поднео отказ уговора о раду, с тим да му радни однос престане са 31.08.2006. године, као последњим даном радног односа. Наведено решење о отказу уговора о раду од 13.02.2007. године, поништено је правноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду П1 349/07 од 11.03.2008. године, којом је и обавезан тужени да тужиоца врати на рад и распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми и радним способностима, знању и искуству. Тужени тужиоца није вратио на рад и тужилац од дана доношења наведеног решења од 13.02.2007. године, не ради код туженог. Решењем туженог И92/ГШ од 08.11.2010. године, с позивом на члан 179. Закона о раду, тужиоцу је отказан уговор о раду закључен 26.09.2002. године, због повреде радне обавезе – неоправдано изостајање са

рада више од пет радних дана узастопно, те је утврђено да му радни однос престаје 08.11.2010. године, с тим да је претходно тужилац примио упозорење. Тужилац је наведено решење туженог од 08.11.2010. године, примио али га није оспорио пред судом. Решењем надлежног Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 25.01.2012. године, тужиоцу је утврђено право на старосну пензију почев од 12.10.2011. године. На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке, узимајући у обзир коришћење годишњег одмора од 30 дана по решењу од 26.12.2006. године, утврђено је да неисплаћене зараде за радно место директора за период 01.01.2007. до 12.10.2011. године износе укупно 6.834.571,00 динара, а да висина отпремнине у висини три просечне зараде у Републици Србији износи 161.514,00 динара.

Одредбом члана 396. Закона о предузећима ("Службени лист СРЈ", бр. 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/2001, 36/2002) прописано је: да директора друштвеног предузећа бира и разрешава управни одбор (став 1); да у друштвеном предузећу у коме се не образује управни одбор, директора бира и разрешава скупштина (став 2); да ако директор друштвеног предузећа није изабран, управни одбор, односно скупштина ако управни одбор није образован, поставља вршиоца дужности директора, с правима, дужностима и одговорностима директора, на период до годину дана (став 3).

Одредбом члана 23. Статута једночланог друштва са ограниченом одговорношћу „Београдска арена“ број 203 од 13.05.2003. године, прописано је да друштво има генералног директора, као органа пословођења друштвом, кога поставља и разрешава управни одбор на период од четири године, уз могућност поновног постављења на исту дужност. Према члану 24. истог статута, ако генерални директор не буде постављен или му престане функција пре истека мандата, управни одбор друштва поставиће вршиоца дужности генералног директора, који има сва права и дужности генералног директора, с тим што може обављати ту функцију до постављења генералног директора, а најдуже годину дана од дана његовог постављења.

Одредбом члана 191. став 1. тачка 1) Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005) прописано је да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, суд ће одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева. Према ставу 2. истог члана, поред враћања на рад, послодавац је дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање, а према ставу 3. накнада штете умањује се за износ прихода које је запослени остварио по основу рада, по престанку радног односа.

Сагласно члану 119. истог закона, послодавац је дужан да запосленом исплати, у складу са општим актом, отпремнину при одласку у пензију, најмање у висини три просечне зараде.

Полазећи од таквог чињеничног и правног стања ствари, по налажењу Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади штету због изгубљене зараде за утужени период са припадајућим доприносима за социјално осигурање и да му исплати припадајућу отпремнину при одласку у пензију.

Правилна је оцена другостепеног суда да је тужилац, према цитираним одредбама Закона о предузећима и Статута туженог, функцију односно послове вршиоца дужности ... туженог могао обављати најдуже годину дана од његовог постављења 2002. године, који рок је истекао 02.08.2003. године. Због тога је неоснован захтев тужиоца да му тужени накнади материјалну штету у висини изгубљене зараде директора за утужени период након 02.08.2003. године, односно од 01.01.2007. године закључно са октобром 2011. године, јер тужилац послове вршиоца дужности ... туженог, у том периоду није обављао нити их је могао обављати. Самим тим је неоснован и захтев за исплату тражене камате и доприноса за социјално осигурање, као споредних потраживања.

Правилна је и оцена другостепеног суда да право на исплату отпремнине на основу одредбе члана 119. став 1. тачка1) Закона о раду има само онај запослени коме је радни однос престао ради остваривања права на пензију. Како је радни однос тужиоца код туженог престао правноснажним решењем туженог од 08.11.2010. године, којим му је отказан уговора о раду због повреде радне обавезе и који није оспоравао пред судом, то му не припада право на исплату отпремнине при одласку у пензију коју је остварио решењем надлежног Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање почев од 12.10.2011. године.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић